личество баллов, которое удалось набрать за время работы с программой, а также время, затраченное на выполнение тестовых заданий.

Список литературы: 1. Официальный сайт компании TeachLab Software, разработчика TeachLab CourseMaster. Интернет: http://teachlab.km.ru **2.** Официальный сайт компании IBM, соразработчика Lotus Learning Space. http://www.ibm.com/ru. **3.** *Паск Г.* Обучение как процесс создания системы управления.- В кн.: Кибернетика и проблемы обучения. М., 2002, с. 25-85. **4.** *Федорчук Є., Бачинський П.* Проектування програмної системи для тестування знань. – Вісник нац. ун-та «Львівська політехніка». № 468, 2002, с. 162-170.

УДК 347.77.012

О.А. ШУЛІКА, Г.В. ПЄВЦОВ, докт. техн. наук, проф.

ПАТЕНТНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОБ'ЄКТА ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із головних показників ефективності підприємництва у системі ринкового хазяйства стала його конкурентоспроможність. Поняття конкурентоспроможність має різноманітні інтерпретації в залежності від того, к якому економічному об'єкту воно застосовується: продукції чи послугам, підприємство, галузі або національному господарству у цілому.

При виконанні пошукова-аналітичних процедур можливо комплексне використання ресурсів Інтернету та спеціалізованих патентних БД.

Протягом життєвого циклу ОГД здійснюється його правова охорона, зокрема шляхом набуття і здійснення права власності на об'єкти промислової власності. Процес правової охорони потребує прийняття рішень щодо відповідності ОГД умовам патентоспроможності. . .

У 1997 році в Україні започатковано систему державних стандартів в галузі промислової власності та з 1 січня 1998 року введено в дію (наказ Держстандарту України №327 від 6 червня 1997 року) такі стандарти: ДСТУ 3574-97 "Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення."; ДСТУ 3575-97 "Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення."

Патентний пошук також є необхідною стадією або, навіть, передумовою створення об'єкта промислової власності. Без названого пошуку почина-

ти розроблення будь-якої науково-технічної проблеми неприпустимо. Адже без такого пошуку можна не тільки винайти уже запатентований об'єкт промислової власності, а й порушити чужі патентні права, що тягне негативні наслідки. Тому, не зважаючи на дорожнечу і тривалість зазначеного пошуку, обійтися без нього ніяк не можна.

Список літератури: 1. ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення.» Чинний від 01.01.1998. **2.** ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення.» Чинний від 01.01.1998. **3.** *Скорняков Э. П., Омарова Т.Б., Челышева О.В.* Методические рекомендации по проведению патентных исследований. - М: ИНИЦ, 2001. - 196 с. **4.** *Скрипкина Н.К.* «Патентные исследования как средство выявления конкурентоспособности промышленной продукции». **5.** *Кравец Л. Г., Обрезанов С.* Современный механизм обеспечения конкурентных преимуществ в сфере предпринимательства/Интеллектуальная собственность. Промышленная собственность. - 2002. - № 10. -С. 2-7. **6.** Международная тенденция в развитии патентной системы и основные дискуссионные вопросы // РС "Изобретательство, патентное дело, патентная информация". - М.: ВНИИПИ, 1992.- № 9-10.- С. 3.

СЕКЦІЯ 16. МЕНЕДЖМЕНТ, ІНВЕСТИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ПРОМИСЛОВОСТІ ТА НАРОДНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

УДК 174.4

М.О. ГОНЧАРОВА, ***И.В.ГЛУЩЕНКО,*** ст. викл.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Розвиток українського бізнесу, інтеграція України у світову економічну систему ставлять перед українськими компаніями нові вимоги, одна з яких пов'язана з соціальною відповідальністю. Тому досить актуально звернути увагу на те, як це поняття в Україні впроваджується в теорії і в практиці. Поняття "корпоративна соціальна відповідальність" (КСВ) не має єдиного визначення. Як синоніми часто також застосовуються терміни соціальна відповідальність бізнесу, корпоративне громадянство, корпоративна етика та інші.

За версією Світової Ради Компаній зі Сталого Розвитку, КСВ - це довгострокове зобов'язання компаній поводитися етично та сприяти економіч-